

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΔΙΣΤΑΥΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΠΕΞ. ΔΟΥΛΙΑ. ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Κύριε κόμη, είπτε, ευαρεστηθήτε νά δεχθίτε τή φιλοξενία μου στήν επαυλί μου!... Τό αγρόκτημά μου απέχει λίγες ώρες απ' ἐδῶ... Εἶνε μεγάλο κι' ὄχιρο σάν φρούριο... Τρόφιμα ὑπάρχουν ἐκεῖ ἀφθονία!...

Καί ἐνῶ ὁ Μοντεχρήστος δίσταζε νά δεχθί τήν εὐγενική φιλοξενία τοῦ Γάλλου ἐκείνου ἀποίκου, ὁ Φανφάρ ἐξακολούθησε πῶ πιστικός:

— Ἄλλωστε, σκεφθίτε, κύριε κόμη, ὅτι ἔχετε μαζί σας γυνίκες, παιδιά, ἀδύναμες ὑπάρξεις!... Ὁ γυιός σας εἶνε καλά θέβια καί ἡ κυρία Καραμάν τόν περιποιεῖται ἐξαιρετικά... Ἐἶνε ἄλλο κλονισμένος ἀκόμη, ἀπό τίς τόσες συγκινήσεις!... Ἐἴστερα, ἡ μικρή Μεζδέ ἀκόμη, καθώς βλέπετε, εἶνε χλωμή ἀπό τή λιποθυμία της. Ἡ μίς Ἐλφίς τράθηξε πολλά, ὅου νά φτάση εἰς βοήθειάν σας. Παραπλανήθηκε, πείνασε, δραπέτευσαν οἱ ὀπαδοί της καί μονάχα ἡ κυρία Καραμάν τής στάθηκε ἀφωσμένη!... Θά μωρέσουν ἀρά γε αὐτές ἡ γυναῖκες νά ἀνθῆζον σέ περισσότερες περιπέτειες;

Ὁ Μοντεχρήστος ἀκουε σκυφτός... Ἔνοιωθε ὅτι ἐξ αἰτίας του καί ἐξ αἰτίας τῶν σχεδίων του — ἔστω καί ἱερῶν — τόσο ἄνθρωποι εἶχαν πεθάνει καί ἄλλοι τόσο τυραννιόντουσαν σκληρά καί ἐπικίνδυνα... Ἐἴστερα, ἡ σκέψη τοῦ παιδιοῦ του, τοῦ λατρευτοῦ Ἐλπιδοφόρου του, ὁ ὅποιος τόσο πολὺ εἶχε κινδυνεύσει, τόν λύγισε ὀριστικά...

Καί σκύβοντας τὸ κεφάλι του, ψιθύρισε μὲ ἐγκαρτέρησι καί θλίψι:

— Εὐχαριστῶ, κύριε Φανφάρ!... Πάμε... Μπρός στήν ἀδυσώπητη κι' ἀκατανίκητη ἀνάγκη, ὑποχωροῦν καί οἱ Θεοὶ ἀκόμη!...

Ἡ συνοδεία, ἐπιπηγὴ ἢ ἀνεθασμένη σέ καμῆλες, θῆγῆκε ὕστερα ἀπὸ ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας στήν ἀνοιχτὴ ἐρημο καί ἄρχισε νά προχωρῆ πρὸς τὸ αγρόκτημα τοῦ Φανφάρ.

Ἡ συντροφίαι τῶν ἡρώων τῆς ἱστορίας μας, εἶχαν σχηματισθῆ — κατὰ τὸ διάστημα τῆς πορείας — σύμφωνα μὲ τὸν χαρακτήρα καί μὲ τίς προτιμήσεις τοῦ καθενός των: Μπροστά, σάν ἀρχηγὸς κάλπαζε ὁ Μοντεχρήστος... Πλάι του εἶχε τὸν Φανφάρ, σφράντις γρόνων περίπου ἄνδρα, ψηλόκορμον, σιθαρῶν, ἐδλύγιστον καί μὲ χαρακτηριστικὰ προσώπου εὐγενικά καί ὠραία... Σπάνια ἀλλάζαν κουθέντες στὸ δρόμο, καί ὁ Μοντεχρήστος ἀπὸ διάκρισι ἀπόφευγε νά τὸν ρωτᾷ γιὰ τὴ ζωὴ του καί γιὰ τὸ παρεθὸν του.

Πῶ πίσω, ἀκολουθοῦσαν ἔφιπτοι καί πλάι-πλάι, ὁ Ἄλβέρτος Ζολιέτ καί ἡ Μεζδέ... Ἐπίσης δὲν μιλοῦσαν οἱ δύο νέοι... Ἡ γλωμάδα των, ἄλλοι καί ἡ γρήγορη ἀναπνοὴ των, εἶδεινε καθαρά τὴ συγκίνησι των, παρ' ὅλο πὺ ἀπόφευγαν ν' ἀλληλοκυττάζονται!

Τί κι' ἂν ἦσαν σκυφτοὶ καί οἱ δύο τους καί μὲ τὰ μάτια τους διαρκῶς χαμηλωμένα;... Ἡ σκέψη τοῦ ἑνός καί ἡ ψυχὴ

του, ἐμμιγαν ἀδιάσπαστα καί ἡδονικά μὲ τὴν ψυχὴ καί μὲ τὴ σκέψη τοῦ ἄλλου...

Τρίτο ζευγάρι ἀκολουθοῦσε, ἡ μίς Ἐλφίς καί ὁ Ἐλπιδοφόρος... Ἡ νεαρὴ Ἀγγλίδα, ρίχνοντας συχνά θέλμα λατρείας ἀφώνης καί κρυφῆς στὸν κόμητα πὺ προπορευόταν, γύριζε συχνά ἐπίσης στὸν Ἐλπιδοφόρο καί παρακολούθησε μὲ ἀνιούσια τὴν κατάστασι του... Ἦταν φανερό, ὅτι ὁ δυστυχῆς νέος ὑπόφερε τρομερά, συγκρατώντας ὡστόσο μὲ θαυμαστὴ καρτεροψυχία τὴν κόουσι καί τὴν ἐξάντλησι του: Βουθός, ἀνδρεχτος, κίτρινος, ριγοῦσε κάθε τόσο ἀπ' τὸν πυρετό, καί τὸ μέτωπό του ἔκαιγε...

Κατόπιν ἀκολουθοῦσαν πλάι-πλάι, ὁ εὐθυμος Κοσολαίμης καί ἡ γελαστὴ κυρία Καραμάν, ἡ παχουλὴ χήρα τοῦ πρώην χωροφύλακος κυρίου Καραμάν... Τατριασμένοι στή φλυαρία καί στή ἀνοιχτὴ καρδιά, ὁ τασιχίνης ζουάθος καί ἡ ὠριμη, ἀλλά εὐαίσθητη παιδαγωγὸς τῆς μίς Ἐλφίς, εἶχαν ἀπορροφηθῆ ἀπ' τὴν αἰσθηματικὴ καί παιδιάστικη συζήτησι τους: Ἡ γλώσσες τους ἔεκοθαν κι' ἔρραθαν, ἡ ματιές τους ἔλαιμαν ἀπὸ ἀμοιβαία εὐχαρίστησι τῆς συντροφιάς καί ἡ ὑπάρξεις τους ἀδιαφοροῦσαν γιὰ τοὺς περασμένους, παρόντας καί μελλοντικούς κινδύνους!

Καί τέλος, ἀκολουθοῦσε ἡ συνοδεία τοῦ Μοντεχρήστου, ἐνωμένη μὲ τὴ συνοδεία τοῦ Φανφάρ καί τῆς νεαρῆς Ἀγγλίδος...

Ἡ ζέστη δυνάμουν... Ἡ πορεία γίνεταν πῶ κοπιαστικὴ... Οἱ ἄνθρωποι καί τὰ ἄλογα ἔλυωναν ἀπ' τὸ λιπύρι καί τυραννιόντουσαν ἀπ' τὴ ζέστη... Καί μονάχα ἡ καμῆλες εἶδειχαν ἀντοχή, μῆσα στήν κόλασι ἐκείνη τῆς ἐρήμου...

Τέλος, καί κατὰ τὸ θράδυ, φάνηκε μιά δροσερὴ δασι ἀπὸ μακρὰ...

Εἶνε τὸ Μετλίλ!... Ἔτσι λέγεται τὸ αγρόκτημά μου! ἐξήγησε ὁ Φανφάρ λακανικά, καθώς ὁ Μοντεχρήστος τὸν ρωτοῦσε μὲ τὸ θέλμα.

— Φτάσαμε! ψιθύρισε ὁ Μοντεχρήστος μὲ ἀνακούφισι, κυττάζοντας τὸν Φανφάρ κατὰμάτα. Ἦ ἀναπαυθὸν ὁ ἄρρωστοί μας... Καί ἡ δυστυχῆ συνοδεία μου θά βρῆ φιλοξενία καί περιθάλψι!... Ὡ, κύριε Φανφάρ, πῶς θά μωρέσω ποτὲ νά σᾶς εὐχαριστήσω;

— Κύριε κόμη, μονάχα τὴν ἐκτίμησι σας θέλω! ἀποκρίθηκε μετριόφρονα ὁ ἀρχοντικός ἐκείνος γίγας, στήν ὑπερβί τοῦ ὁποίου κάποιο μυστήριον ἦταν κρυμμένο...

Καί σπηρούσισε τὸ ἄλογο του, γιὰ νά μὴ δώση καιρὸ στὸν κόμητα νά πῆ κι' ἄλλες εὐχαριστίαις...

Ἐἴστερα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ λόκληρη ἡ συνοδεία ἔφτασε μπρός σ' ἓνα μεγαλοπρεπῆστατο καί ἐκτεταμένο αγρόκτημα... Αὐλές, σπία γιὰ τὴν ὑπηρεσία καί γιὰ τοὺς γεωργούς, κήποι, σταῦλοι, ὄλα αὐτὰ τριγύριζαν μιά πελωρία ἔπαυλι, ἡ ὁποία χραιοῖμε γιὰ κατοικία τοῦ ἀποίκου...

Φωνῆς χαρούμενες ἀκούστηκαν τότε ἀπ' τὸ θῆθος τοῦ κτήματος. Καί σὲ λίγο, στήν πελωρία αὐλόπορτα παρουσιάστηκε ἓνα σύμπλεγμα ἀνθρώπων, περιέργο ἀλλά καί γοητευτικό:

Ἡ κυρία Εἰρήνη Φανφάρ, σύζυγος τοῦ ἀποίκου, ὠραιοτάτη, ἔσθη, λυγερή, κάπου τριάντα χρόνων... Στὴν ἀγκαλιά της κρατοῦσε ἓνα χαριτόθρυτο παιδάκι, τὸ ὁποιο ἄρχισε ἀμέσως νά γελάει καί νά τραυλιζῆ «καλημέρες» στὸν γιγαντώσωμο πατέρα του...

Ὁ Μπομπισέλ, ψηλοίγνος πενηντάρης, κομικός, παλιῶς σχοινοβάτης καί «παλητάσος» ἱπποδromίων, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀ-

—Ὁ γυιός σας εἶνε κλονισμένος ἀπὸ τίς συγκινήσεις...

ἀκολουθήσει τὸν μυστηριώδη κύριό του ὡς τὰ θάθη ἐκεῖνα τῆς Ἀφρικής...

Ὁ Σιδερόστομος, γηραλέος ἀλλὰ στιβαρὸς γίγας, πωλαιστῆς πλανοδίων θιάσων κι' αὐτὸς, ὁ ὅποιος εἶχε ἐπισηρῆν ἱκανότητα νὰ καταπίνῃ καυτερά ποτά, ἦ νὰ σηκῶνῃ μὲ γάλα θάρη μὲ τὰ δόντια του...

Καὶ τέλος, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τῶν ὑπηρέτῶν γιὰ τῶν κολληγῶν, ξεχώριζε ἡ κυρὰ Καλέττη, μεσόκομη, πωλασσαρισμένη ὑπαρχῆς, παλιὰ ἡθοιοποιή, μὲ καμένη καρδιά, ἀλλὰ μὲ προσώπο πάντα χαρῶπο...

Ἡ ἀλλόκοτη αὐτὴ ομάδα τῶν ἀνθρώπων τοῦ κυρίου Φανφάρ, ὑποδέχτηκε τὸν κύριό της καὶ τὸν; φιλοξένησε μετὰ μὲ ἀνυπόκριτη χαρὰ καὶ φιλοφροσύνης... Ἡ οὐστὰσις ἀναμεταξύ τους ἔγιναν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν παράδοξο Γάλλο ἀποικο... Καὶ ἡ ἀπόλυτη ἐγκαρδιότης δὲν ἀργήσε νὰ θασίλευσῃ μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ ἀγνώστων ἡρώων τῆς ἱστορίας μας...

Ὅλοι ἐγκατεστάθηκαν σὲ ἰδιαίτερα δωμάτια, ἐλούστηκαν, ἀναπαύτηκαν... Ἡ νύχτα εἶχε φθάσει ἀπὸ πολλὴ ὥρα πειά. Καὶ ἡ ὥρα τοῦ θραβουνοῦ φαγητοῦ πλησίασε...

Σὲ μιὰ τεραστίου τραπεζαρία, ἦσαν μαζεμένοι τώρα, γύρω ἀπὸ ἕνα κοινὸ τραπέζι, ὁ Μοντεχρήστος, ὁ Φινφάρ, ὁ Ἀλβέρτος, ὁ Κοσβολαίμης, ὁ Μπομισέλ, ὁ Σιδερόστομος, ὁ Ἐλπιδοφόρος, ὁ Γκρατιγιέ, ἡ μὲς Ἐλφίς, ἡ κυρία Καραμάν, ἡ Μεζδὲ ἡ κυρία Εἰρήνη... Ἀφθονα καὶ δυναμωτικὰ φαγητὰ ἀνιχνίζαν στὰ πιάτα τους... Ἀραχιασμένες μουκαλές παλιῦ κρασιοῦ ἦσαν σκόρπιες ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἔτοιμες νὰ εὐφράνουν τοὺς ταλαιπωρημένους ἡρώας μας...

Κι' ὁ Μοντεχρήστος, καθισμένος στὴ θέσι τῆς τιμῆς, πρὶν ἀρχίσουν τὸ φαγητὸ, σηκώθηκε ὀρθὸς, ὕψωσε τὸ ποτήρι του καὶ εἶπε:

— Κύριε Φανφάρ, ἀκόμη δὲν ξέρω καλὰ - καλὰ ποῖος εἶστε!... Μαντεύω, ὅμως, ὅτι ἡ καρδιά σας εἶνε τιμια καὶ εὐλικρινής... Καὶ γι' αὐτὸ προτιμῶ στὴν ὑγεία σας καὶ στὴν ὑγεία τῆς ἀξίωτης οἰκογενείας σας!

Ὅλοι καταχειροκρότησαν τὰ λόγια τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν... Συγκινημένος ὁ Φανφάρ, σηκώθηκε κι' αὐτὸς ὀρθὸς, τοούγκησε τὸ ποτήρι μὲ τὸ ποτήρι τοῦ κόμητος κι' ἀποκρίθηκε:

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε κόμη... Θὰ σὰς διηγηθῶ ὅλων σὲ λίγο, τὴν ἱστορία τοῦ παρελθόντος μου... Καὶ τότε, θὰ πεισθῆτε, ὅτι καλὰ μαντέψατε, γιὰ τὴν τιμιότητα καὶ γιὰ τὴν εὐλικρίνεια τῆς καρδιάς μου! (Τέλος τοῦ Δευτέρου Μέρους)

Ὁ Μοντεχρήστος σηκώθηκε ὀρθὸς καὶ ὕψωσε τὸ ποτήρι του...

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ο ΒΕΝΕΔΕΤΟ

Α'

Ἐπιστολὴ τοῦ Κόμητος Μοντεχρήστου πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

Παρίσι, Ἀπρίλιος

Ἀγαπητὸ μου παιδί,

Ἐδώδεκα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀγαπημένων μας φίλων τῶν Ἀλγερῶν, καθάρθωσα νὰ σὲ ἀσώω ἀπὸ τὸν πόντο φριχτὸ θάνατο. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὡς σήμερα πολλὰ γεγονότα συνέβησαν καὶ τὰ μαλλιά μου ἀσπρίζουν θλόενα καὶ πιὸ πολλοῦ.

Ἐπέρασα πειὰ τὰ ἐξήντα, κι' ἂν θέλω νὰ κάνω κανένα καλὸ ἀκόμα, πρέπει νὰ βιασθῶ... Ὡς τώρα ἀντιμετώπισα μὲ θάρρος πολλὰς καταστροφές, πολλοὺς κινδύνους καὶ ὑπέφερα μὲ γενναϊότητα ἀναριθμητὰς θλίψεις. Πάλαιμυ πάντα χωρὶς νὰ φοβηθῶ καὶ τοὺς πιὸ ἰσχυροὺς θρῆνοι ἀνθρώπους. Ἐνα μόνον πράγμα μὲ κατέβαλε, ἕνα πράγμα μόνον μὲ συνέτριψε, ὁ θάνατος τῆς μητέρας σου. Ἐδὼ καὶ πέντε χρόνια ἡ γυναίκα αὐτὴ ποὺ ἔφερε μὲ τιμὴ τὸνομά μου, ποὺ ἤξερε ὅλο τὸ μυστήριό της ζωῆς μου, ἡ γυναίκα αὐτὴ ποὺ μὲ τόση ἀξιολόγητη ἀφοσίωσι, εἶχε ἀναλάβει τὸ δύσκολο ἔργον νὰ μὲ κἀνῃ νὰ πιστέωω στὸ μέλλον, ἡ κόρη σου Χαίδη, ἀποκοιμήθηκε γιὰ πάντα μέσα στὴν ἀγκαλιά μου. Κι' ἐγὼ δώλουσα ἀπὸ τὸ σπαραγμὸ μου — ἐγὼ ποὺ ὡς τότε νόμιζα ὅτι τὰ δάκρυα ταιριάζουν μόνον στὰ παιδιά καὶ στὶς γυναίκες.

Ἐναί, εἶχε καταλάβει πειὰ πὼς ἦμουν ἕνας ἄνθρωπος καὶ τίποτε περισσότερον. Ἐνας ἄνθρωπος καὶ κατὰ λιγώτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους μὲ τὴν ἀπλοικὴ καρδιά, ποὺ προχωροῦν μὲ

θῆμα σταθερὸ στὴ ζωῆ, χωρὶς νὰ σκεφθῶν ποτὲ νὰ θάλλουν τὸν ἑαυτὸ τους πάνω ἀπ' ὄλους τοὺς ἄλλους.

ἘΚαὶ ἔλεγα μέσα μου μὲ γαλήνη μπρὸς στὴν νεκρὴ μητέρα σου:

—Κόμη Μοντεχρήστε, κίτταξε τὰ χλωμὰ αὐτὰ μάγουλα, τὰ ὠραία αὐτὰ μάτια ποὺ ἔβουσα, τὰ ξέθωρα αὐτὰ χεῖλια!... Ἐσύ εἶσαι ἐδῶ ζωντανὸς, πλούσιος, παντογνώστης!... Τί μπορεῖς ὅμως νὰ κάνῃς ἐναντῖον τοῦ θανάτου;... Ἐθριάμβευες κατὰ τοῦ Βιλλεφόρου, τοῦ Μορσέφ, τοῦ Δαγκλάρ, τοῦ Βενεδέτο, τοῦ Μαλδάρ, τοῦ Δημίου τοῦ παιδιοῦ σου!... Ἐλλὰ δὲν θὰ θριαμβεύσεις κατὰ τοῦ θανάτου!... Θέλεις νὰ δώσης τὴ ζωὴ σου, τὸ αἷμα σου, γιὰ νὰ ξαναζωντανέψῃς αὐτὴν ποὺ εἶνε μπροστὰ σου καὶ δὲν μπορεῖς νὰ κάνῃς τίποτε... Μνήσθητι ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος!...

Ἐἔχεις συμπληρώσει τότε τὰ δεκάξι σου χρόνια, Ἐλπιδοφόρε μου, κι' ἔκαλες καὶ σύ. Γιατὶ καταλαβαίνεις ὅτι τὸ παιδί ποὺ χάνει τὴ μητέρα του, χάνει τὸ μισὸ ἑαυτοῦ του... Ὡστόσο, ἔλεγε μέσα σου: «Μοῦ μένει ἀκόμα ὁ πατέρας μου... Μὰ κατὰ εἶχε πεθάνει τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ στὸν πατέρα σου... Ἡ μάλλον κατὰ εἶχε γεννηθῆ, κατὰ εἶχε μεγαλώσει μέσα του καὶ τὸν εἶχε κυριεύσει ὀλόκληρον... Κι' αὐτὸ ἦταν ἡ ἀμφιβολία...

ἘΤόσα χρόνια, παιδί μου, ὁ πατέρας σου νόμιζε τὸν ἑαυτὸ του ἀνωτερο ὄλων, κύριο τῆς Εἰμαρμένης, τῆς δικῆς του καὶ τῶν ἄλλων — εἶχε πεισθῆ μὲ μιὰ παιδαίωτική ἀφέλεια μὲ τὴν ὁποία χαμογελάει σήμερα, ὅτι κανένας δὲν μπορούσε νὰ ἐξισωθῆ μαζί του καὶ ὅτι ὄλοι θὰ ὑποκλινόντουσαν μπροστὰ του.

ἘΜὰ ὁ θάνατος ποὺ ἔβεινε τώρα τὸ σκελετωμένο χέρι του. Ρυτίδες εἶχαν φαθῆ στὸ μέτωπό μου, τὰ μαλλιά μου εἶχαν ἄσπρισει, τὰ χεῖλιά μου χλώμιασαν καὶ καταλάβαινα πὼς καὶ ὄλη τὴ θλιπρὴ μου ἂν κατέβαλα δὲν θὰ μπορούσα νὰ ἐξαλειφῶ οὔτε μιὰ ρυτίδα μου, δὲν θὰ μπορούσα νὰ ξαναμαυρίσω οὔτε μιὰ τρίχα μου. Στ' ἀλήθεια, εἶχα ξεχάσει τὸ χρόνο καὶ τὸ θάνατο... Ὑθῶν τώρα τὸ θάρρος, νὰ σοῦ τὰ ὁμολογήσω ὄλα; Ὅθὰ τὸ κάνω, γιὰτὶ πρέπει...

ἘἭμουν πανίσχυρος πειά. Εἶχα ἐκδικηθῆ, εἶχα τιμωρήσει ὄλους τοὺς ἐχθρούς μου. ἘΑλλὰ δταν θέλησα νὰ ἐπανορθώσω τὸ μεγάλο κακό, ποὺ εἶχα κάνει τὸ πέτυχα τάχα κι' αὐτό; Ἐπέσασαι θέβαια τὸ παιδί τῆς Μερσεδές ἀπὸ τὰ χέρια τῶν θρησκομανῶν τοῦ Οὐάργλας... Ἐλλὰ ἔπειτα ἀπὸ δύο χρόνια σκοτώθηκε καὶ τὸ θάνατό του δὲν τὸν ἐκδικήθηκα ἀκόμη... Κι' ἡ Μερσεδές ἡ ἴδια πέθανε ἀπὸ τὴ θλιπρὴ τῆς ἔπειτα ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ παιδιοῦ τῆς.

ἘΚι' οἱ ἄλλοι ποὺ εἶνε τώρα; Χάθηκαν ὄλοι, μ' ἄφρασαν μόνον... Ποῦ εἶνε σήμερα ὁ Μαξιμιλιανὸς Μορέλ, ποὺ εἶνε ἡ κόρη τοῦ Βιλλεφόρου, ἡ γλυκεῖα ἐκείνη Βαλεντίνη ποὺ τόσο θὰ ἤθελα νὰ τὴν δῶ εὐτυχισμένη; Χάθηκαν κι' οἱ δύο στὴν τρομερὴ ἐπανέστασι τῶν Ἰνδιῶν, στὰ 1859...

ἘἘπ' αὐτὰ φαίνεται ὅτι ἂν τὸ μῖσος μου ἦταν παντοῦνομο καὶ χτυποῦσε ἀλύπητα, ὁ πόθος μου ὠστόσο νὰ ὑπερασπισθῶ τὸς ὄλους δὲν εἶχε καμιά δύναμι...

ἘΚαὶ τὴ νύχτα αὐτὴ, ποὺ νοιώθω τὸ θάνατο κοντὰ μου, θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὅτι μ' ἔχει κυριεύσει ἕνας φόθος γιὰ τὴν ἀλαζονεία μου... Ἐἕνας φόθος γιὰ τὸ παρελθόν μου... Ἐνὰ τὰ γράφω ὄλα αὐτὰ σ' ἐσένα, παιδί μου, δὲν τὸ κάνω γιὰ νὰ σὲ λυπήσω; Ἐλλὰ σὲ ποῖον ἄλλο μπορῶ ν' ἀπειθυμῶ ἂν ὄχι σὲ ἐσένα, τὴ μεγαλύτερη χαρὰ μου καὶ τὴ μεγαλύτερη ἐλπίδα μου;

ἘἘταν θὰ διαβάσῃς τὴν ἐπιστολὴ μου αὐτὴ, Ἐλπιδοφόρε, ἐγὼ θὰ θρησκωμαι μακρὰ... Ναι, ἀναχωρῶ, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ πῶ σὲ σένα γιὰτὶ ἐπέβαλα τὴ σκληρὴ αὐτὴ θυσία στὸν ἑαυτὸ μου...

ἘΘέλω νὰ μὲ καταλάβῃς καλὰ. Γιὰ πρώτη φορὰ σήμερα, χάρις στὴν ἐπιστολὴ μου αὐτὴ, θιμάσθης τῆς θλιπρῆς καὶ τίς ἀπελπίσεις ποὺ μὲ θασάνιζαν, γιὰτὶ ἔξρω καλὰ ὅτι ὡς τώρα δὲν εἶχες μαντέψει τίποτε... Ἐἔμενα ὡς τώρα γιὰ ὄλους καὶ γιὰ σένα τὸν ἴδιο, ὁ κόμη Μοντεχρήστος, ὑποστάςτὸν ὅποιο ὑποκλινόντουσαν ὄλοι καὶ ὁ ὅποιος — ὦ! τί ἀθλιότης! — περνοσε τὴ ζωὴ του, σὰν τοὺς ἡγεμόνες ἐκείνους τῶν Ἰνδιῶν ποὺ θεωροῦν τοὺς ἑαυτοὺς των θεοὺς, ὅπως ἄλλωστε τοὺς θεωρεῖ καὶ ὁ λαὸς τους...

ἘΔὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτήρα του, παιδί μου... ἘἭμουν, εἶμαι καὶ θὰ μείνω ἀγέρωχος, ἀλαζονικός... Ὅθὰ ἦταν ἀίσιος γιὰ μένα ἂν ἐβείνα ἐπὶ πρόσωπό μου τὸ παραμικρὸ σημεῖο ἀδυναμίας... Ντρέπομαι γιὰ τὴν ὁμολογία μου αὐτὴ... Ἐλλὰ κι' αὐτὸ ἀκόμα τὸ νὰ ὁμολογῆ κανεὶς τὴν περηφάνια του, εἶνε ἀλαζονικό.

(Ἀκολουθεῖ)